

Костел в селі Лисин на столітніх фото

Підземелля костелу в Лисині

Сьогодні маємо цікаву знахідку із історії Демидівщини. В одному із інтернет архівів вдалось віднайти дві невідомі світлини, які показують, яким був костел в селі Лисин Демидівського району Рівненської області.

Фото датуються початком ХХ століття. На світлинах можна побачити якою була зовні святиня, а також підземелля костелу, який, на жаль, був повністю зруйнований після Другої світової війни.

Коли ж з'явився костел, який бачимо на фото? В 1777 р. в Лисині була створена католицька парафія Преображення Господнього („Przemienienia Panskiego”). Цій парафії підпорядковувалися такі навколишні села, як: Хрінники, Чорна Лоза (Руденька), Домрова, Демидівка (Ленчно), Дубляни, Глибока Долина, Ільпібокі, Каролінка, Кісилин, Княгинин, Кущі Вовковийські, Лішня, Лопавши, Маріанка, Мьодушув, Новина, Охматків, Пасіка, Перекалі, Полянувка, Рогожно, Рудка, Сілановіца, Шостий Квартал, Толпижин.

Із появою парафії виникла потреба в будівництві нового більшого костелу, який би міг вмістити всіх прихожан із навколишніх сіл. В 1792 р. старий костел ймовірно розібрали і адже розпочалося будівництво нового мурованого храму. Активну участь в будівництві брав тодішній ксьондз Станіслав Карповіч, парафіяни Станіслав Якубовський, військові із Княгинина – Антоній Мосаковський, з Ільпібок – Єжи Стрильницький.

Лисинська парафія поширювала свої повноваження управління на села, які відносилися до складу трьох гмін з центрами в населених пунктах – Боремель, Княгинин, Теслюгів тодішнього Дубенського повіту.

Перша служба в новому костелі відправилась 6 серпня 1800 р. За описом костел мав чотирикутну форму, був не досить великим, фасад мав пірамідальну форму, і був трішки вищим за дах. Храм був побудований в стилі емпір. Це було не випадково, адже саме в 1800 р. класичний стиль змінюється на емпір – відомий як стиль імперський та королівський, він був характерною рисою доби Наполеона I Бонапарта. Існують також відомості про те, що в Лисинському костелі знаходилася цінна ікона з образом Ісуса, авторами, якої були художники італійської школи.

Ця пам'ятка мистецтва була подарована костелу генералом польської армії Він центом Шептицьким, який свого часу отримав її з рук Наполеона I Бонапарта після закінчення Італійської кампанії за гарну службу. Ікона веде своє походження з галереї князів Д'Есте. Крім того окрасою католицького костелу в с. Лисині були кілька прекрасних риз і кап виготовлених з случьких пасів та дорогоцінних тканин. Костелі і справді був вбраний по всіх вимогах імператорського стилю. Зовні костел був білого кольору, а навколо було багато квітів.

В костелі було кілька основних свят, на які приходила велика кількість віруючих. Кожного року в Лисині 6 грудня відбувався масовий відпуст, встановлений для костелу самим папою римським Клементом XIII. В католицизмі відпуст – це прощення кари за гріхи, як скоїла людина.

Відомі імена ксьондзів, які були в XIX ст. Антоній Йонас, Вінцент Калькус, Корнел Рутковський.

Біля костелу в Лисині

Тетяна ЯЦЕЧКО-БЛАЖЕНКО